

Брюксел, 20 април 2020 г.

Относно: Подкрепа за фармацевтите, които са на първа линия в борбата с COVID-19 в България

Уважаеми/Уважаема

Г-н Бойко Борисов, Председател на Министерски съвет на РБългария,

Г-н Гешев, Главен прокурор на РБългария,

Г-жо Диана Ковачева, Омбудсман на РБългария,

Пишем настоящото писмо до Вас, за да изразим своето сериозно безпокойство по повод решението на Прокуратурата на Република България да повдигне обвинения срещу председателя на Българския фармацевтичен съюз проф. Асена Стоименова за извършване на престъпление срещу обществения ред и мира (по чл. 326, ал. 1 от българския Наказателен кодекс) за изявления във връзка с въздействието на COVID-19 върху наличността на лекарствени продукти, които изявления проф. Стоименова е направила по Българската национална телевизия (БНТ) и Българското национално радио (БНР) на 7 април 2020 г.

Изказванията на проф. Стоименова във връзка с въздействието на коронавируса върху наличността на лекарства напълно съответстват с изявленията от неотдавна на институции на Европейския съюз и на страни членки, както и на всички заинтересовани страни във веригата на доставките за лекарствени продукти, на европейско и на национално ниво (в Приложение 1 са посочени примери).

Действащите инициативи (вж. Приложение 2) на Европейския съюз и на страни членки за смекчаване на риска от недостиг на лекарства поради COVID-19 сами по себе си показват, че такъв риск съществува или най-малкото не може да бъде изключен. С оглед на това огласяването на съществуването на такъв риск не може да се счита за акт на всяване на страх и във всеки случай не може да е състав на престъпление срещу обществения ред. Нещо повече: насърчаването на рационална употреба на лекарства е професионален дълг на фармацевтите, което заслужава единствено похвала.

С оглед гореизложеното, призоваваме българските власти да преразгледат това решение и да оттеглят обвиненията срещу проф. Стоименова, които според нас са неоснователни, освен че (по наше мнение) са и нарушение на принципите на върховенството на закона и свободата на изразяване на мнение, заложен в Член 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз, както и в Европейската конвенция за защита правата на човека и основните свободи. Също така,

PGEU GPUE

Pharmaceutical Group of European Union
Groupement Pharmaceutique de l'Union Européenne

съгласно подчертаното от Съвета на Европа¹, закони, предвиждащи мерки срещу свободата на словото, особено от наказателно естество, следва да се прилагат от националните компетентни органи с надлежно отчитане на принципите на необходимост и пропорционалност, които по наше мнение не са били спазени от страна на българските власти във връзка с действията, предприети срещу проф. Стоименова.

В настоящата извънредна ситуация за общественото здраве българските фармацевти работят в условия на безпрецедентно напрежение и изпълняват жизненоважна функция за подпомагане на българската система за здравеопазване. Те вършат всичко, което е по силите и в правомощията им, за да гарантират непрекъснат достъп до лекарства и медицински изделия на гражданите, които обслужват. Вярваме, че на тях се дължи подкрепа и признание за ценния труд, който полагат ежедневно в служба на гражданите, а не обвинения, защото дават на пациенти и на широката общественост експертна информация, имаща за цел единствено опазването на общественото здраве и подобряването на грижата за пациентите.

Фармацевтичната група на Европейския съюз (PGEU) и фармацевтичните организации в цяла Европа застават зад Българския фармацевтичен съюз.

Искрено Ваши,

Дуарте Сантош

Илария Пасарани

Президент на PGEU

Генерален секретар на PGEU

Приложение 1

Изявления на представители на европейски институции и на заинтересовани страни във връзка с риска от недостиг на лекарства поради COVID-19

- Изявление на председателя на Европейската комисия Урсула фон дер Лайен по повод COVID-19: *„Мерките, които предприемаме за справяне с коронавируса ще са ефикасни само ако имаме координация на европейско ниво. Длъжни сме да предприемаме изключителни мерки за опазване здравето на нашите граждани. Но нека осигурим непрекъснатост на потоците от стоки и основни услуги на нашия вътрешен пазар. Единствено така ще се предотврати недостиг на медицинска апаратура или продоволствие. Това не е само икономически въпрос: нашият единен пазар е ключов инструмент на европейската солидарност. Водя дискусии с всички страни членки, за да посрещнем това предизвикателство заедно, като Съюз“.*

¹ Доклад за 2018 г. на Съвета на Европа относно свободата на изразяване на мнение (Council of Europe Report “Freedom of Expression in 2018” (<https://rm.coe.int/freedom-of-expression-2018-/1680943557>))

- Изявление на комисар [Кириякидис](#) по повод коронавируса: „Тази безпрецедентна криза, свързана със здравето подлага на неимоверно напрежение нашите здравни системи – като в много европейски болници наличностите от основни лекарствени продукти са застрашени от изчерпване. Не можем да си позволим недостиг на животоспасяващи лекарства в такъв критичен момент. Днес представяме конкретни действия на страните членки за активно предотвратяване на недостиг и за да се гарантира, че нашите болници разполагат с основни животоспасяващи лекарства. Призовавам за солидарност и отговорност фармацевтичната индустрия на ЕС за увеличаване на производството на лекарства, необходими за лечение на тежко болели пациенти с коронавирус”.
- Изявление на комисар Ленарчич по повод коронавируса: „ЕС предприема мерки за осигуряване на повече оборудване за страните членки. Създаваме резерв от медицинско оборудване по линия на системата rescEU, за бързо осигуряване на необходимото за борба с коронавируса. Ресурсът ще се използва за оказване на съдействие на страни членки, изправени пред недостиг на апаратура за лечение на болели пациенти, за опазване на здравето на медицинските работници и за ограничаване на разпространението на вируса. Нашият план е да действаме без забавяне”.
- Призив на комисар Ферстагер страните членки да [оптимизират лекарственото снабдяване](#).
- Изявление на [Sanofi](#) във връзка с COVID-19, в което се съобщава за обособяването на заводите, произвеждащи активни фармацевтични съставки, в независимо дружество като мярка срещу недостиг на лекарства в Европа.
- Изявление на организацията „Лекарства за Европа“ (‘Medicines for Europe’) във връзка с въздействието на коронавируса [върху производството на активни съставки и лекарства](#) и снабдяването в Европа.
- [Университетски болници](#) призовават за по-активно взаимодействие за предотвратяване на недостиг на лекарства.
- Поради недостиг, нидерландски болнични фармацевти [изготвят сами някои лекарства](#).

Приложение 2

Инициативи срещу недостиг на лекарствени продукти поради COVID-19

- Инструмент на Европейската комисия [за набиране на резерв по линия на системата rescEU](#) за медицинска апаратура
- [Нови мерки](#) на Европейската агенция по лекарствата в подкрепа на осигуряването на лекарства
- Европейска агенция по лекарствата, [Актуализация във връзка с мерките на ЕС за подкрепа на осигуряването на лекарства по време на пандемията на коронавирус](#)

PGEU GPUE

Pharmaceutical Group of European Union
Groupement Pharmaceutique de l'Union Européenne

- Изявление на Европейската агенция по лекарствата относно потенциалното въздействие на новото заболяване от коронавирус върху [снабдяването с лекарства](#)